

Parlamentul
Republicii Moldova

2024-01 nr. 241
3 iulie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (nr.209 din 01.07.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, Alexandru Trubca, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu art.66 și art.72 din Constituție.

3. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.160/2011 cu norme care ar permite importul mărfurilor de la pozițiile tarifare 1001 - grâu, 1005 - porumb și 1206 - semințe de floarea-soarelui doar în baza licenței de import eliberată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Potrivit Note informative, proiectul de lege are drept scop prevenirea prejudiciilor grave pentru fermierii autohtoni, în special:

- fluxul de cereale și semințe oleaginoase din Ucraina, importate pe teritoriul Republicii Moldova, va cauza fermierilor pierderi importante, întrucât vor fi puși în situația extrem de complicată de a nu-și putea valorifica produsele sau de a le valorifica la prețuri mai mici decât costurile de producție, în condițiile în care cantitatea produselor este mult mai mică decât cea preconizată datorită secetei/inundațiilor;

- riscul major, când o parte importantă a fermierilor afectați nu vor putea achita obligațiile contractuale către furnizori, leasing, salarii, credite la termene scadente, precum și supra îndatorarea lor, care ar conduce la stoparea activității;

- impactul social negativ major asupra fermierilor și a membrilor familiilor acestora, atunci când sunt afectate veniturile din activități agricole, cu posibil impact în abandonarea cultivării terenurilor agricole sau chiar falimentul lor.

4. În sensul respectării prevederilor art.49¹ din Regulamentul Parlamentului și art. 21 alin.(1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, **proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către părțile interesate de subiectul abordat**, autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare al proiectului actului normativ.

Pe cale de consecință, considerăm necesar a fi prezentate avizele organelor și autorităților cu atribuții în domeniul vizat, precum: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

5. Întrucât, proiectul de lege vizează și are impact asupra activității de întreprinzător, în conformitate cu art.13 alin.(2) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art.40 lit.b) din Legea nr.100/2017, este necesară **prezentarea actului de analiză a impactului de reglementare**, care este parte integrantă a Notei informative a proiectului de act normativ. Acesta reprezintă argumentarea în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ, analiza de impact asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Consecvent, subliniem că potrivit art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

Reținem, că Nota informativă la propunerea legislativă nu face referință la actul de analiză a impactului de reglementare.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. Analizând conținutul proiectului de lege, în raport cu legea supusă modificării, constatăm că acesta poartă un caracter particular și temporar, care nu se încadrează în obiectul de reglementare a Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Sub aspectul respectării principiilor legiferării consacrate la art.63 din Legea nr.100/2017, care stabilesc că „modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv”, precum și „modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv”, considerăm că soluțiile propuse în inițiativa legislativă urmează a fi reglementate într-un act normativ separat.

Ideea expusă se datorează faptului că, art.13 din Legea nr.160/2011 face parte din Capitolul III „Dispoziții finale și tranzitorii”, iar potrivit art.48 din Legea nr.100/2017, „În dispozițiile tranzitorii se indică, după caz, perioada de tranziție necesară implementării dispozițiilor actului normativ și perioada necesară pentru aducerea legislației în conformitate cu noile norme juridice”.

În acest sens, atragem atenția că art.13 stabilind modalitatea de punere în aplicare a reglementărilor Legii nr.160/2011, deja și-a produs efectul juridic, respectiv prevederile acesteia deja sunt consumate.

Iar, potrivit art.74 alin.(1), lit.c) și d) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, acțiunea actului normativ încetează în caz dacă termenul de aplicare a actului a expirat, sau dacă actul s-a consumat.

La acest capitol remarcăm că, Curtea Constituțională, în Hotărârea sa nr.19/1999, a menționat că „participanții la procesul legislativ sînt obligați să respecte procedura de legiferare consfințită constituțional. Curtea a relevat că, potrivit Constituției, adoptarea și modificarea legilor este prerogativa exclusivă a Parlamentului. Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al legii anterioare, o poate abroga sau substitui printr-un alt act juridic. În cazul în care însă legea nouă nu are putere retroactivă, ea nu poate desființa ordinea stabilită prin legea anterioară și nu poate anula consecințele ei. Astfel, Parlamentul, în conformitate cu competențele stabilite prin Constituție, este în drept să reglementeze prin actele sale relațiile sociale, modificând normele juridice în vigoare sau adoptînd acte legislative noi”.

Concluzionând cele expuse, dat fiind faptul că, prevederile art.13 din Legea nr.160/2011 deja și-au produs efectul juridic, reținem că acestea nu pot fi supuse modificării.

2. La art.I, completarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, referitor la conținutul alin.(5) menționăm că, acesta conține mai multe ipoteze juridice, de aceea urmează a fi structurat în mai multe alineate.

2.1 Pentru un spor de precizie normativă, în **dispoziția alin.(5)** se va indica expres actul normativ prin care este aprobată Nomenclatura Combinată a Mărfurilor, acesta fiind Legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

2.2 La fel, în dispoziția alin.(5), textul „ 1001 – grâu” se va substitui cu textul „1001 – grâu și meslin”, fiind astfel în corespundere cu denumirea poziției tarifare stabilită în Legea nr.172/2014.

Suplimentar, se vor revedea și subpozițiile tarifare indicate în proiect deoarece ele diferă de subpozițiile tarifare stabilite de Legea nr.172/2014.

2.3 La enunțul care stabilește activitățile economice pentru care poate fi eliberată licența de import, este necesar a fi specificat actul normativ care reglementează pozițiile la care se face referire - Clasificatorul CAEM-2.

2.4 Adițional, semnalăm că în proiect nu s-a prevăzut costul licenței și actele necesare ce urmează a fi prezentate pentru eliberarea acesteia.

3. La Art. II, se propune ca intrarea în vigoare a proiectului de lege să fie data publicării în Monitorul Oficial. În acest context, reținem că potrivit art.56 din Legea nr.100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, potrivit alin.(3) din același articol, „intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor

lacune din legislație sau contradicții între actele normative, ori dacă există alte circumstanțe obiective”. În acest sens, urmează a fi aduse argumente privind circumstanțele obiective ce justifică excepția de la regula generală. Or, norma urmează a fi exclusă.

3.1 În scopul asigurării mecanismului de implementare a prevederilor proiectului de lege, considerăm oportun completarea art.II, cu o normă care va stabili drept sarcină a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, aprobarea Regulamentului cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea comisiei de licențiere, precum și termenul de aprobare a acestuia.

Reieșind din cele expuse, considerăm că proiectul de lege menționat necesită a fi adus în corespundere cu cerințele legislației în vigoare, ținându-se cont de obiecțiile expuse în aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex. A. Suruceanu
tel. 820-559